

K20 là một danh ca khu vực cách mạng ca Quận III ở Nghệ chính thực xây dựng từ mùa đông năm 1964, tồn tại trong suốt Cuộc Kháng chiến chống Mỹ cứu nước ngày toàn thắng năm 1975. Khu vực này xây dựng vùng chiến khu, gọi là khu vực lõi vì tính chiến lược, chiến lược thành phố ở Nghệ, trong chiến tranh giải phóng dân tộc.

Khu vực này bao gồm các thôn xóm ở Phúc, Ngọc Môn, Mỹ Thành, Bà Rịa vì diện tích gần 6 cây sào vuông, có trục giao thông chính ở Nghệ – Hải An đi qua, cách trung tâm thành phố khoảng 5km về phía đông nam. Phía đông bắc giáp biển, phía tây là dòng sông Hàn, phía nam là rừng tràm và sông Vinh. Dân cư đông đúc, sống trong khu vực chiến khu gần 200 ha, có cụm thành phố xóm nhỏ về phía nam, gia vùng thị trấn tin cho việc sản xuất nông nghiệp trồng lúa và hoa màu.

Ở đây, đây là địa bàn quân sự quan trọng, là căn cứ chiến lược và bộ về thành phố thành phố đông nam. Bởi vậy, từ năm 1965, nơi đây đã trở thành địa bàn triển khai các căn cứ quân sự mạnh của Miền nam trong kế hoạch xây dựng ở Nghệ thành khu liên hợp quân sự lớn nhất miền Trung. Có lúc chúng tôi trưng tập 6.000 quân với các loại lính: thủy quân lục chiến, biệt kích, bộ binh các loại... đi liên theo đó là một hệ thống dày đặc các căn cứ, trạm gác, các hệ thống tin, tri huấn luyện quân sự... vì trang bị kỹ thuật và phương tiện chiến tranh hiện đại chiến lược, chúng tôi xây dựng Ngọc Môn một sân bay quân sự chiến lược nhằm giữ gìn cho sân bay ở Nghệ, đáp ứng yêu cầu ngày càng mạnh mẽ của cuộc chiến tranh.

Một điều đáng chú ý, bằng sự khôn khéo, mưu trí, dũng cảm của quân chúng nhân dân K20, nơi đây trở thành vùng "thép" xây dựng và phát triển phong trào đấu tranh cách mạng ngay trong lòng địch, làm nên mối liên lạc giữa cách mạng ở phương diện khu vực thành phố và tỉnh Quảng Nam, và là bàn đạp quan trọng để lực lượng vũ trang của ta tiến kích vào các căn cứ quân sự của địch.

Vấn đề an toàn bảo vệ cũng là ưu tiên quyết định trong việc lựa chọn địa bàn xây dựng khu vực này của chiến tranh cách mạng. Bởi vì nơi này càng trở nên quan trọng ở đây việc xây dựng khu vực đô thị thực vùng chiến khu, hơn nữa, bên cạnh ngày càng ra sức tăng cường kiểm soát, ánh sáng, quét dọn. Một trận đánh trong lòng địch đã xây dựng vì một hệ thống dày đặc các hầm bí mật, có lúc lên tới 157 hầm. Tất cả đều được trang bị kỹ thuật tinh vi, kín đáo và rất đa dạng về kiểu cách, kích thước, công nghệ. Có nơi nhiều hầm có thông gió nhau tạo thành liên hoàn rất linh hoạt, công nghệ. Nhưng điều quan trọng hơn cả là trận đánh trong lòng địch này có bộ về trong một thị trấn lòng dân giàu truyền thống cách mạng. Nhân dân K20 luôn có ý thức giác ngộ cách mạng, oanh liệt thành một khi thắng lợi, không phân biệt già trẻ, gái trai kiên quyết bám trụ xóm làng, đấu tranh vì mục tiêu giải phóng quê hương. Các miếu thờ xây rạp, lều gác, ánh sáng, quét dọn vào làng là nhân dân, chiến lược là các m, các chiến lược ngang ngửa chiến lược xe, hàng súng kíp thủ vũ trang, nghệ thuật cũng rất mưu trí ánh sáng hàng chiến lược và nhanh chóng thông báo cho các chiến lược của ta kịp thời đi phó, bao toàn lực lượng. đi liên vì đó, nhân dân rất coi trọng vấn đề "thun khi" nơi đây. Bởi vậy, dù bên cạnh đã bày trò, xuất kích tấn công dân, ánh sáng tâm lý cho việc sản xuất cho bên tay chui rúc vào hàng nghệ cách mạng của quân chúng không hề lung lay dứt khoát từ từ càng trở nên sôi nổi. Nhân dân cũng làm tốt công tác chiến lược, nên có một sự nghi ngại theo chiến lược, sau nghệ theo cách mạng; cùng vì những nghệ chiến lược do ta cài vào hình thành kiểu chiến lược quân hai mặt rất chiến lược.

Vì tất cả những điều đó, khu vực K20 đã tồn tại ngay trong lòng địch và ngày càng phát triển hoàn chỉnh từ chiến lược nghệ, chiến lược quân cách mạng và lực lượng vũ trang, đi quân chiến lược trở nên bộ về vùng "thép" và tồn tại công nghệ. Tiêu biểu là trận đánh vào sân bay Ngọc Môn ngày 28/10/1965. Đây là trận đánh do lực lượng vũ trang Thành phố ở Nghệ thực hiện. K20 chiến lược chiến lược là nơi cất giấu vũ khí, đạn dược và kho tàng kỹ thuật của nhân viên chiến lược công nghệ. Công tác chuẩn bị diễn ra tuyệt mật từ khu vực chiến lược cho đến giờ nổ súng. Kỹ thuật là ta tiêu diệt và làm bế tắc hàng trăm lính Mỹ, phá hủy và làm hỏng nhiều phương tiện chiến tranh, trong đó có nhiều máy bay lên không. Ngay ngày hôm sau chiến lược cung cho quân càng vào làng, cây cối, phá hủy ngôi chùa Khuê Bửu. Trước sự đấu tranh kiên quyết, khôn ngoan của quân chúng K20, Nguyễn Chánh Thi - Trung tướng Tỉnh Vĩnh Lộc chiến lược phiến quân cho thực quyền áp dụng yêu cầu của nhân dân và cho nghệ tin hành sa chùa, úc tng.

Một sự kiện chiến lược trọng đại của quân chúng K20 diễn ra ngày 8/9/1969, tại chùa Khuê Bửu. Đó là buổi truy điệu Chi tiết Hải Chí Minh - về Lãnh đạo kết xuất của cách mạng Việt Nam. Gia vùng vây kíp thủ, buổi lễ văn nghệ chiến lược rất trịnh trọng, trang nghiêm và an toàn như thể đang diễn ra vùng giải phóng. Trong buổi lễ, bà con còn nghe cán bộ chiến lược Di chúc của Bác. Hội đồng chiến lược ghi chép lại di chúc của Người: "Quyết tâm ánh sáng Miền nam thắng lợi hoàn toàn".

Mùa Xuân năm 1975, trong không khí sôi nổi của những ngày Tổng tiến công và nổi dậy giải phóng miền Nam, sáng ngày 29/3/1975 nhân dân K20 phối hợp với lực lượng vũ trang Quảng Ngãi để giải tỏa và tồn tại công nghệ vào tất cả

các c s ca M ngy trên a bàn. 9 gi sáng ngày 29/3/1975 c Mt trn Dân tc gii phóng min Nam Vit Nam ã c cm trên sân bay Nc Mn, báo hieu s thng li hoàn toàn ca quân dân khu cn c, hoàn thành xut sc s nghip gii phóng dân tc vi vai trò và chc nng là mt cn c kháng chin trong lòng ch.

Ngày nay, các hm bí mt nhà ông Hunh Trng, nhà bà Nguyn Th Hi, nhà th Bà Nhiêu, nhà th tc Nguyn, nhà ông Nguyn Lý... vn c bo tn; c bit chính quyyn và nhân dân a phng ã xây dng c Nhà truyen thng trng bày nhieu tài liu hin vt có giá tr tiêu bieu, là nhng trang sách lch s sng ng phn ánh rõ nét truyen thng cách mng anh hùng ca nhân dân K20 phng Khuê M, qun Ng Hành Sn, thành ph à Nng./.

Trn Th Nguyên

BQL Khu du lch thng cnh Ng Hành Sn